

V sobotu sa sobášil, v pondelok ráno umrel. Stretnutie s pápežom už nestihol

13.4.2026 - Autor: Rastislav Hríbik | Slovenský paralympijský výbor

Náš šampión zo Sydney žil len 25 rokov, doma mu postavili sochu.

Dva roky nič nevyhral, ale na drevenom olympijskom velodróme v austrálskom Sydney bol v ten októbrový deň roku 2000 neporaziteľný. Kolesá svojho bieleho bicykla roztočil priemernou rýchlosťou 44,23 kilometra.

Len ľavou nohou

Do pedála pritom šliapal len ľavou nohou, o pravú prišiel po rakovine stehennej kosti už ako ôsmak na základnej škole. Dostal protézu, ale nevedel si na ňu zvyknúť. Súťažil len s jednou nohou, aj preto paracyklistu z Partizánskeho Rada Kaufmana zvykli volať aj jednonožec.

Aj austrálske médiá sa o neznámeho Slováka z klubu Remata Handlová, ktorý sa práve stal paralympijským šampiónom v depe trhali. V tom čase 22-ročný Rado im plynulo angličtinou vysvetľoval, ako sa chystá zavolať domov mame a priateľke Zuzke.

„U nás je hlboká noc, tri hodiny ráno, ale keď ich zobudím s takouto správou, určite sa nebudú hnevať,“ usmieval sa náš prvý paralympijský cyklistický šampión.

Bol skutočne nezastaviteľný. Druhému Novozélandčanovi Markovi Inglisovi nadelil takmer 2 sekundy. Aj tretí Švajčiar Beat Schwarzenbach sa držal v úctyhodnej vzdialenosti.

Na druhý pokus

Hrejivé zlato na hrudi malo pre študenta Národohospodárskej fakulty ekonomickej univerzity v Bratislave dvojnásobne sladkú príchuť. Pomáhalo mu zabudnúť na galibu, ktorá ho postretla krátko pred predchádzajúcimi hrami zdravotne znevýhodnených v Atlante 1996.

Rado tesne pred odchodom do Ameriky na dráhe v Bratislave spadol. „Skončil v bezvedomí. Krátko pred odletom. Bola to jedna z najväčších tragédií v mojom živote,“ spomínal na nešťastnú udalosť jeho prvý tréner Peter Matiaško.

„Tých 14 dní by som najradšej vymazal zo svojho života. Preležal som ich v nemocnici a nič o sebe nevedel. Iba blízki ľudia mi spomínali, čo všetko som vtedy narozprával,“ spomínal Kaufman.

Padol aj tesne pred MS v americkom Colorade 1998. No odniesli si to len stavce. Do žiadnej nemocnice nemusel a na šampionáte vyhral vo svetovom rekorde.

Na paralympiádu do Sydney však letel s malou dušičkou. Až tak sa mu v príprave nedarilo a kvárilo ho aj množstvo povinností v škole, ktorú napokon dokončil s červeným diplomom.

O to širší úsmev mal po pretekoch na 1 km s pevným štartom v Sydney, jeho obľúbenej disciplíne.

Zlatú dupľu v pretekoch na ceste nepridal. Hoci bol najväčší favorit. „Ostatní sa neho dohodli, aby nemal šancu uspieť,“ spomínal Matiaško. Aj tak to bola pre slovenského paracyklistu nezabudnuteľná

paralympiáda.

Milovanú Zuzku poslal na Krétu

Žiaľ, jeho jediná v krátkom živote. V Aténach 2004 už nebol medzi živými. Zhubná rakovina, ktorá rodákovi z Partizánskeho obrátila život naruby, ukončila jeho život v júni 2003. Mal len 25 rokov.

„V sobotu som ho v Partizánskom zosobášil, v pondelok umrel. Keď som sa ho v nedeľu pýtal, kde má manželku, odpovedal, že ju poslal na Krétu. Ja končím, ona to nesmie vidieť, povedal mi,“ spomínal na posledné Radove dni v TV Lux kňaz Vladimír Farkaš, Kaufmanov priateľ.

Pravdou je, že jeho Zuzka, do ktorej sa zamiloval počas štúdia v Bratislave, bola v tom čase na služobnej ceste. Netušila, že sa blíži jeho koniec.

„Musím všetku energiu sústrediť na boj o vyliečenie. Pociťujem nad sebou Damoklov meč, ale mojim dlhodobým cieľom je zostať zdravý,“ hovoril pre náš denník optimisticky ešte v januári 2003. Osud to však chcel inak.

Nepomohlo ani odstránenie ľavej lopatky na klinike vo Viedni. Druhá rakovina v jeho živote – tentoraz rakovina kosti – mu šancu na návrat do bežného života nedala.

„Bolo s ním krásne. Spoznala som ho ako skvelého človeka, ktorý mohol byť svojou pracovitosťou, prístupom k povinnostiam i životu vzorom pre každého.

Keď sme sa dozvedeli, že má opäť rakovinu, poplakali sme si. Ale navonok nikto nič nespoznal,“ hovorila vdova Zuzka po jeho skorom skone pre Denník Šport.

Druhé miesto nebral

Podľa trénera Petra Matiaška, ktorý mu paracyklistiku odporučil bol Kaufman nielen priekopník paracyklistiky na Slovensku, ale aj jeden z najväčších talentov, aké kedy mal možnosť koučovať.

„Absolútny maximalista. Druhé miesto nebral. Ani dvojku v škole. Keď ju dostal, nebolo s ním reči. Poznal som málo takých ctížiadostivých športovcov, ako bol Rado,“ spomínal Matiaško.

„Nikdy sa nelutoval, neľahoval pred svetom. Chcel dokázať svetu, že hendikepovaní ľudia nie sú iní ako ostatní. Že aj oni majú svoje ciele a ambície a dokážu v živote všetko, čo si zaumienia,“ spomínala na syna v rozhovore s Evou Bacigalovou Radova mama Alena Kaufmanová.

V jej náručí 16. júna 2003 milovaný syn dodýchal.

Z rúk vtedajšieho prezidenta Rudolfa Schustera si Kaufman stihol ešte prevziať vysoké štátne vyznamenanie Pribinov kríž II. triedy. Záverečného podujatia prvého ročníka akcie Na kolesách proti rakovine v Liptovskom Hrádku sa už nedožil. Zomrel dva týždne predtým.

Rado projekt zakladal s Jánom Jurášom a predsedom Slovenského paralympijského výboru Jánom Riapošom. Podujatie medzičasom premenovali na Radovan Kaufman Day. Koná sa v Partizánskom, na jeho počesť vždy v júni.

Zameriava sa na deti a mládež, ktorý si kladie za cieľ priblížiť deťom pozitívny význam paralympijského hnutia. Deti zo základných a špeciálnych škôl súťažia v rôznych disciplínach (beh na 4x 10 metrov, skok z miesta do dialky a pod.) o zlatý odznak Rada Kaufmana.

Pomenovali po ňom školu

Jeho krátky, no inšpiratívny príbeh pripomína aj socha, ktorá stojí v areáli Základnej školy v Partizánskom, ktorú navštevoval a ktorá dnes nesie jeho meno.

Soška, ktorú vytvorili akademický maliar Stano Trepáč a akademický sochár Ján Ťapák, znázorňuje paracyklistu stojaceho na jednej nohe s kolesom v ruke.

„Ide o prvé umelecké dielo vo verejnom priestore u nás venované paralympijskému športovcovi. Nemá byť len pietnym miestom, ale miestom, kam deti prídu čerpať z Radovho odkazu,“ vyhlásil predseda SPV Ján Riapoš.

Jeho heslo môžeš dosiahnuť všetko, ak chceš je stále platné. Aj keď pre krátkosť času na tomto svete Rado všetko, čo mal v pláne nestihol. Útechu pri svojom ťažkom životnom údele hľadal aj v Bohu.

Dekan miestnej farnosti Vladimár Farkaš viezol Kaufmana pár dní pred smrťou do Bratislavy na stretnutie k pápežskému nunciovi Nowitzkému. Rado sa veľmi túžil stretnúť s vtedajším pápežom Jánom Pavlom II.

„Nuncius ho vyzval, aby do týždňa napísal list, ktorý osobne pošle do Vatikánu. Mal sa dostať k pápežovi, ktorý sa mal modliť za Radovo zdravie a zároveň mu mal pápež prisľúbiť, že pri septembrovej návšteve Slovenska sa s ním osobne Ján Pavol II. stretne.

Pápež pod Tatry skutočne dorazil. Navštívil Bratislavu, Trnavu, Banskú Bystricu aj Rožňavu, kam údajne zavítalo až 170-tisíc ľudí. Pre Rada však už bolo neskoro.

S dekanom Farkašom hovoril Rado ešte v nedeľu, deň pred smrťou. „Povedal mi, že je najšťastnejším človekom na svete a všetko už necháva na Boha. Pýtal som sa ho, čo by si chcel? Odpovedal, že dožiť sa najbližšieho dňa. Splnilo sa mu to, zomrel v pondelok. O jednej ráno,“ vravel.

Radovan Kaufman

- Narodil sa 9. apríla 1978, zomrel 16. júna 2003.
- Majster sveta v cyklistike z roku 1998 z Colorado Springs (USA) v disciplíne 1 km s pevným štartom. Na rovnakom podujatí utvoril aj svetový rekord a získal striebro v stíhacích pretekoch a bronz v cestných.
- Paralympijský víťaz rovnakej disciplíny na Hrách v Sydney 2000.
- Jazdil za ŠK ZP Remata Handlová
- V roku 2005 mu SPV udelil in memoriam titul Paralympionik desaťročia.
- Nositeľ štátneho vyznamenania Pribinov kríž II. triedy.

Čítajte viac:

<https://www.denniksport.sk/olympijske/c/paralympijske-paracyklistika-rado-kaufman-nedokonceny-pribeh>

<https://paralympic.sk/novinky/sportove-novinky/paracyklistika/v-sobotu-sa-sobasil-v-pondelok-rano-u-mrel-stretnutie-s-papezom-uz-nestihol>